

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal veszi fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A mi vármegyénk és a nemzeti ellentállás.

Zombor, 1905. nov. 28.

Pestmege után az ország közfigyelme ezekben a szomorú állapotokban méltán fordul Bácsország felé. Ez az ország az országban vajjon mit szól ahhoz az ádáz küzdelemhez, amely immár nagyon is erős kifejezésben éleliti ki a viszonyokat?

Bácsmege sohasem maradt el a hazafias érzület, a hazafias meggyőződés és a hazafias kötelesség hű kifejezése és hű teljesítése mellett a higgadt politikai bölcsesség erős manifesztációjától. Bácsmege mindig hazafias volt, de a higgadt gyakorlati politikai bölcsesség jellemezte mindenkor a tetteit és határozatait.

Lélekemelő, nem a megye, hanem az ország történetében is igazán megörökítésre méltó jelenség volt a mai közgyűlésen az, hogy Bácsmege urai félre tudtak tenni minden politikai, minden személyi és minden egyéb érdeket és egy ideális álláspontra tudtak helyezkedni, a szomorú viszonyok között is a tuzó hazafias érzelmek és a mérsékelt magyar politikai nézetek között meg tudták találni az arany középutat és egyetértésben össze tudtak ölekezni.

Ez a helyes! A szónokok bölcsen fejezték ki a nézetüket. Ebben a szomorú világban csak úgy van sulya a vármegyének, ha az a vármegye impozánsan, hatalmasan, mint egy szív, egy lélek nyilatkozik meg. Ezért mi nagy tisztelettel, igaz elismeréssel adózunk a megye intéző köreinek, akik az egyetértést megteremtették. Vajha e megye a hazafias ügyekben ne akadna soha a fiai között válaszfalakra. Vajha mindig, minden körülmények között e megye továbbra is megmaradna a magyar egyetértés egyik megteremtője.

Örömmel regisztráljuk, hogy a vármegye közönsége a szélső árnyalataiban is belenyugodott az enyhébb határozatba. Így aztán a megye közönsége a napirenden levő hazafias és politikai ügyekben egyhangulag a következő határozatot hozta:

Miután a kormány programja nem alkalmas arra, hogy az országot válságos helyzetéből kivesse és azon körülmény, hogy majdan esetleg új választások kiírásával valamikor többséget akar szerezni, azt parlamentarissá nem teszi, ennél fogva a törvényhatósági bizottság eddigi határozatának érintetlen hagyásával a nemzetképviselő többségének ez idő szerinti többségének akaratával ellentétbe helyezkedő kormányt nem támogatja s az iránt bizalommal nem viseltetik, minek folytán a kinevezésről értesítő és támogatást kérő miniszteri körleveleket tudomásul véve irattárba helyezi.

Egyben Nógrád, Moson, Csik, Liptó, Zala, Somogy, Kolozs, Csik, Marostorda, Abauj-Torna, Somogy vármegyeyei a tárgyszorozatban felvett s időközben Csanád megye kétrendbeli és Esztergom vármegye közönségétől a nemzeti ellenállás ügyében érkezett átiratokat tudomásul vevén, ezen vármegye közönsége fentemlített határozatait ezek folytán sem kiegészíteni, sem e tárgyban újabb határozatot hozni nem kíván: hanem ezen átiratokat egyszerűen tudomásul veszi s irattárba helyzetni rendeli.

Latinovits Pál.

Zombor, 1905. nov. 28.

Ha volt még eddig gonosz, valami-féle érdekből vezérelt toll, amely kicsinylőleg mert írni; ha volt ember, aki a lelki romlottságából folyólag az érdemet kicsinyelni, az érdemet a maga értékéből leszállítani akarta, annak a gonosz tollnak meg kell akadnia ezután a papíron s annak az embernek szóban és írásban el kell némulnia.

Mi négy évi tapasztalat után a viszonyok komoly és az eredmények latbavetéséből levont következtetések nyomán mélyen éreztük, mélyen tudtuk, hogy a főispán nemcsak hatalmilag feje ennek a vármegyének; komoly, tárgyilagos kritikával kísértük azt a működést, a melyet a főispán kifejtett. Regisztráltuk nem egyszer tárgyilagosan működésének megyénk történetében korszakot alkotó eredményeit. Éreztük, láttuk, tudtuk, hogy a hatalma mellett apja, jóságos vezetője e megyének, e megye népének és e megye közigazgatásának.

És ime eljött az a szomorú valóság, hogy Latinovits Pál elhagyja főispáni székét. Hivatalosan tudomására adta ezt ma a vármegye közgyűlésének.

És ime, mi történt? Soha ilyen nagy számban együtt nem voltak a bizottsági tagok és soha ilyen egyértelműen nem lelkesedtek politikai és egyéb különbségre való tekintet nélkül. Egyértelmű, lelkes, impozáns megnyilvánulást láttunk a főispán iránt. A törvényhatósági bizottság, mint egy ember kívánta elementáris lelkes kitöréssel, hogy a főispán maradjon meg az állásában.

A főispán természetesen más választ nem adhatott, mint amit a mai politikai viszonyok között lelkiismerete és a lemondásának benyújtását előidéző körülmények puritán gondolkozásmódjának adhattak. A főispán a kétszeri lelkes, soha nem látott lelkes marasztalásra csak azt mondhatta, hogy a hazánk egén feltornyosuló sulyos, nehéz felhőkre való tekintetből nem engedhet egyelőre a szives marasztalásnak.

Csak egy következtetést óhajtunk Latinovits Pál főispán lemondásának alkalmából a közgyűlésen tapasztalt és impozánsan megnyilvánult, Bácsmege nagytermében soha nem tapasztalt lelkesedésből levonni. Ezzel az egy következtetéssel újat nem mondunk. Csak megerősítjük e megye, mint egy együttérző nagy család érzéseinek tökéletes megnyilvánulását. Megerősítjük azt a tisztelet, szeretet és ragaszkodást, a melyet semmiféle talán kicsinyes érdekből vagy talán még kicsinyesebb indoklatlan boszúból holmiféle hirlapi elkalandozás, holmiféle hirlapi hatást próbálgató rugdalódzás kicsinyíteni, lerontani akar.

A mai közgyűlésen bebizonyította a vármegye, hogy az önzetlen, tiszta, igaz érdemet honorálni, méltányolni és megbecsülni tudja, akarja.

Ennek a nagy vármegyének közönsége még soha senkinek, akár szegény, akár gazdag volt az, oly lelkes tüntetést nem rendezett, mint a mélyen érezt igazság szent nevében Latinovits Pálnak!

A vármegye közönsége szent igazság érzetét, feje és vezére iránt táplált

meleg szeretetét követve, minden különbség nélkül éltette, marasztalta és igaz érzéseinek — teljes tudatában a főispán nagy erényeinek — imponáló, hatalmas, a megye annáseiben is megörökítésre méltó kifejezést adott.

Ha Latinovits Pált fel is menti a kormány, elviszi a közpályán eltöltött terhes szolgálat legszebb jutalmát, Bácsország osztatlan szeretetét, bizalmát és ragaszkodását.

És igaza van a főispánnak: Bácsország nagyközönségének szeretete, tisztelete és ragaszkodása — a miként az ma megnyilvánult — többet ér a hatalommal és rangnál.

Karácson Gyula.

Zombor, 1905. nov. 28.

Egy negyedszázadot felülmuló közszolgálat után Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának osztatlan bizalma egyhangu lelkesedéssel választotta meg bozsóki Karácson Gyula vármegyei főjegyzőt 1895. évi október hó 8-án a vármegye alispánjává.

Ki ne ismerné őt, hisz a vármegye szolgálatában telt el ifjúsága, annak szentelte férfikorát, annak a vezére volt mind e mai napig, amidőn már az idő fehér szálakat szőtt hajába.

Minő hatalmas pyramis válnék azon aktákból, amelyek Karácson Gyula kezei alul napról-napra, hónapról-hónapra, évről-évre, kora reggeltől késő estig halomra gyültek a vármegye levéltárában. Rideg — poézis nélküli — száraz hivatalos akták.

Van-e toll, mely teljes mérvben ecseltelni bírná azt a munkásságot, amelyet egy köztisztviselő egész életén át a közigazgatás szövevényes utjain kifejtett.

Leikiismeretességgel, lángoló buzgalommal, zajtalan, csendes munkássággal, mely belátással és páratlan igazságszeretettel töltötte be mindenkor a közigazgatás minden ágazatában hivatását. A legkiválóbb tehetséggel működött pályája kezdetétől mind e mai napig.

A hasznos és fáradságos munka napjai ezek, amelyekre ragyogó fényt sugárzott és sugároz még ma is e nagy vármegye közönségének bizalma, szeretete és tisztelete.

Karácson Gyula azon szerencsések közé tartozott, akiknek működését mindenki elfogultság nélkül vázolhatja. Mert aki fölöle ír, csak szándéka tisztaságát, nemes törekvését és önzetlenségét konstatálhatja minden tekintetben.

Karácson Károly részére 1781. évi január hó 3-án adatott ki Veszprém vármegye által a nemesi bizonyítvány, ennek fia Karácson Antal bozsóki birtokos volt, kinek József nevű fia költözött vármegyénkbe Óbecsére, hol mint tanító működött s akinek nemessége István, János és Sándor fiaival együtt Veszprém vármegyének 1836. évi április hó 11-én kelt bizonyítványa alapján lett ugyanez év június hó 20-án Zomborban meghirdetve.

Karácson János kissztapári kinestári uradalmi tisztviselő, fia Gyula 1842. évben született. Gimnáziumi tanulmányai után jogász lett és a jogot elvégezvén, 1867-ben mint hites esküdt lépett a vármegye szolgálatába, majd 1869-ben mint IV. aljegyző lett megválasztva. Az aljegyzői rangfokozatokat gyorsan áthaladva, 1878-ban már a vármegye

főjegyzőjévé, majd 17 év után, 1895. évi október hó 8-án a vármegye alispánjává választott meg.

Nyilvánvaló, hogy ily rendkívüli gyors előrehaladás csakis oly férfit illethet meg, ki hivatali pontossága, munkássága, igazságszeretete mellett a vármegye közönségének szeretetét, tiszteletét és bizalmát kiérdemelhette.

Huszonhét évig volt e vármegye főtisztviselője, a vármegye közigazgatásának egyik oszlopa, vezéreinek hű munkatársa. Ki ne ismerné eszményét, mely az egyéni érdekeken felülemelkedve, tisztán a közjó előmozdítását célozza. Az elnézés mellett a szigor, a méltányossággal karöltve a jog és a törvénynek feltétlen követése nyilvánult meg minden tetteiben.

Hatáskörének folytonosan emelkedő változása óriási terheket rótt reá, melyeknek bámulatos kitartással és kötelességérzettel felelt meg és a legnagyobb szigorral serkenté azokat, kik az iránt kellő érzékkel nem bírtak.

Működésének változása nem igényel hangzatos szavakat, hisz a legékezebb beszédnél is szebben szólnak a tények, melyek nemes, önfeláldozó munkásságának fáradhatlanságát és az áldásos működés közhasznú eredményeit hirdetik.

A társadalmi életben bár senkinek a barátságát nem kereste, mégis mindenki tiszteli és őszinte szeretettel ragaszkodik hozzá.

Szívünkől sajnáljuk az érdemes férfit, kit megrongált egészsége a jól megérdemelt nyugalomba kényszerít és azt kívánjuk, hogy elévülhetlen érdemei babérkoszorújához még számtalan éven át szerezzék meg a közéletben az elismerés újabb pálmáját.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 28-án tartotta meg rendes évnegyedes közgyűlését Latinovits Pál főispán elnöklete alatt.

A bizottsági tagok óriási számban jelentek meg a közgyűlésen, amelynek különös érdekességet kölcsönzött az, hogy Karácson Gyula, a vármegye szeretett alispánja nyugdíjazását kérte a vármegye törvényhatóságától.

Kiküldött tudósítónk a következőkben számol be a gyűlés lefolyásáról:

Latinovits Pál főispán pontban 9 órakor jelent meg díszmagyarban a vármegye ház nagytermében és a bizottsági tagok lelkes ovációja mellett foglalta el az elnöki széket, szívélyes szavakban köszönte meg a személye iránti szeretetnek eme megnyilatkozását, a megjelent bizottsági tagokat üdvözölvén, a jegyzőkönyv vezetésével megbizta Lánckor Antal tb. főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Popovits Sebő tb. főjegyzőt. Jelenti, hogy Mátyás főherceg dicső emlékeztető József főherceg unokája elhalálozott. Indítványozza, hogy a közgyűlés fejezze ki részvétét József főhercegnek. (Elfogadják.) Indítványozza, hogy a törvényhatóság Brankovits György gör. kel. patriárkát december 15-én áldozásának 50-ik évfordulóján feliratilag üdvözölje. Ófelsége a király Városv Gyulát, vármegyénk szülöttét kalocsai érsekké nevezvén ki, indítványozza, hogy ő Excellenciáját a megye küldöttségileg üdvözölje.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Van szerencsém tisztelettel bejelenteni, hogy e hónap elején az állásomról lemondottam.

(Éljenzés. Nem jó van! Maradjon meg!) Nagyon köszönöm eddigi bizalmukat és jóindulatukat, amellyel négy évi főispánságom alatt elhalmozni kegyeskedtek és kérem, hogy a jövőben is tartsanak meg jó emlékezetükben. (Éljenzés és taps.)

Schmausz Endre: Hosszabb távolléte után a megyei gyűlésen újra megjelent, mert ezen komoly időkben szükségét látta annak, hogy mindnyájan vállaltat erővel álljunk össze, hogy ennek a vármegyének reputációját, ezen vármegye közönségének egyetértését, ha önmegtadással is, de lelkiismeretes szeretettel fenntartsuk. Ép most hangzott el öméltóságának a főispán urnak egy olyan nyilatkozata, amelyre szerencsés lesz a vármegye közönségének óhaját kifejezésre juttatni. Az alispán ur is kéri nyugalomba vonulását. Ilyen nehéz időben mindenesetre nagy baj a közönségre ez is. — Jól tudja azt, hogy öméltósága a főispán ur is át van hatva azon tudattól, hogy ragaszkodunk hozzá, hogy szeretjük és nagyrabecsüljük. (Éljen! Éljen!)

Hivatkozik azon megnyugtató körülményre, hogy öméltósága ezen vármegyének nem egyszer nehéz kérdéseit bölcseséggel és igazságszeretettel meg tudta oldani. Az ilyen férfiúnak nézete szerint nem szabad ily változások viszonyok között helyét elhagynia. Megköveteli ezt a vármegye becsülete s az a szeretet, mellyel mindenfelől találkozott. Ha tekintjük, más vármegyékben milyen viszonyok vannak, akkor nagyon kell kérni öméltóságát, hogy egy újabb installáció keserű poharát hártsa el a vármegyétől, mely anynyira becsüli. (Ugy van!) E kérelmet nemcsak a maga, hanem a vármegye nevében is intézi hozzá s meg van győződve, hogy együttműködésük meg fogja hozni az ő becses gyümölcsét. Nincs kizárva, hogy még nehezebb idők következnek reánk. Jöhetnek körülmények, hogy öméltósága nem fogja azokat az ő igazságérzete és törvénytiszteletével összhangba hozhatónak találni. Ha ilyen idő következik be, az más. Akkor nem fogjuk kívánni, hogy öméltósága áldozza fel magát, de akkor mi is ott leszünk, ismét együtt leszünk. (Hosszantartó lelkes, zajos éljenzés.)

Schadl Ignác: Bácsmege szövetségelt ellenzéke nevében, bizván a főispán hazafiasságában, csatlakozik az előtte szólóhoz és szintén kéri, hogy a főispáni méltóságot továbbra is megtartani kegyeskedjék. (Zajos éljenzés.)

Szabó Péter: El van rekedve, hosszabbban beszélni nem tud. Hasonlónak tartja a jelen esetet ahhoz, midőn a kéregető egy házhoz megy és semmilyen feleletet nem nyer: se meghallgatót, se elutasítót. Azért azt a kérelmet intézi öméltóságához, hogy látva a nagy ragaszkodást személyéhez, igenlő feleletet adjon, maradjon meg főispáni székén. (Zajos éljenzés.)

Latinovits Pál főispán: Valóban mélyen meghatja a szeretetnek ez az imponáló megnyilatkozása, melyre nem is számított. Fogadja érte legőszintébb köszönetét. De legnagyobb sajnálatára nincs abban a helyzetben, hogy igent mondjon. Nagyon sötét felhőket lát tornyosulni hazánk egén. Az indította arra, hogy lemondjon. Többre becsüli polgártársai szeretetét, mint a rangot és a méltóságot.

Schmausz Endre: A főispán nyilatkozatára csak néhány szót mond. Majd ha azok a felhők be fognak következni s ha majd akkor öméltósága leköszönését fenn

fogja tartani, akkor mint előre is megmondotta, a törvényhatósági bizottság is hozzá fog ahhoz járulni, de míg ezek a felhők csak véstjósólag keringenek valahol az égen és nincsenek a fejünk fölött, (közbekiáltás: de nagyon is ott vannak) addig újra kéri, méltóztassék állását megtartani. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

Latinovits Pál főispán: Köszöni az urak szivességét és hangsúlyozni kívánja, hogy nagyon nagyrabecsüli, de ez idő szerint e tárgyban többet nem mondhat.

A m. kir. báró Fejérváry kormány kinevezéséről szóló értesítés, Kristóffy kinevezési körlevele a kormány pártolása iránt. (Abeg! Le vele!) továbbá Nógrád, Moson, Csik, Liptó, Zala, Somogy, Kolozs, Maros-Torda, Abauj-Torda, Csanád és Esztergom vármegyék közönségének átirata a nemzeti ellenállás ügyében. Az állandó választmány javaslatát, melyet első cikkünkben közlünk, egyhangulag elfogadták. A tárgyhöz hozzászóltak:

G a l a m b o s Pál dr.: Engedelmet kér, hogy a főispán ur öméltségének imént tett deklarációja után kifejtett gyönyörű szép jelenethez csatolhassa felszólalását, különösen azért, mert lényegesen ellentétes állásponton áll vármegyénk egyik legillusztrisabb tagjának Schmausz Endre öméltségének véleményével.

Egy kedves kis vita indult meg a felett, vajjon a véstjósó felhők, amelyek hazánk egén tornyosodnak, csak fenyegetnek-e, avagy azok a sötét, nehéz égborulatok itt vannak-e már közvetlenül a fejünk fölött oly módon, ahogy ő látja, úgy hogy azoknak a sötét, nehéz felhőknek a villámcsapásait is hallja.

Igenis ő a társ megyei törvényhatóságoknak átirataiban egy-egy esdeklő szótát, egy-egy jayveszékeltést hall a hazafias elborult szívekből és lelkekből egy-egy esdeklő szótát hozzánk, hogy hozzájuk csatlakozva sorakozzunk hazánk legdrágább kincsének, alkotmányának védelmére. Ezek az esdeklő szótátok azt kívánják tőlünk, hogy magyar magyarral testvéri egyetértésben karöltve mentsük meg magyar hazánk szabadságát, tartsuk fent és biztosítsuk szuverenitását. Ezeket a hangokat hallja ő a törvényhatóságokhoz intézett átiratokban.

És amennyiben az állandó választmányának bölcs határozatához hozzájárult, maga is, ki mint inkarnatus 67-es politikus, a szövetség ellenzék táborához csatlakozott, ennek nevében is meri állítani, hogy ezt a határozati javaslatot elfogadja enyhe tartalmánál fogva is, mert ennek kimunkálásában ott látjuk a vármegyének politikai bölcsességben, politikai tapintatban, hazafias érzésben kimagasló egyéniségeit, azokat a tiszteletreméltó alakokat, akik a kérelemmel jönnek elénk, hogy ez a nagy tanács-terem egyhangú határozattal válaszoljon a kormányának.

Minthogy párthiveinek megbízásából kötelességévé tétetett, egész röviden áttér annak indoklására, hogy ezen társ megyék szótátára adott választ miért fogadják el ők is. Ugyebár abban egyetértünk, hogy a magyar nemzetnek, amelynek társadalmában annyi nemzetiségek békében, egyetértésben és testvéri szeretetben élnek, államformája más mint monarchikus nem lehet.

Ezer év óta hussá és vérré vált az a tudat, az a politikai meggyőződés, hogy ezen a magyar földön csak a monarchikus államforma biztosítja a polgároknak, nemzetiségre,

vallásra való különbség nélkül a békés testvéri egyetértést és a polgároknak boldogulását.

Nem oktrojált alkotmány, nem papirra szerkesztett alkotmány ez, hanem 1000 év óta lépésről-lépésre kifejlett jogszokás, évek hosszú során kifejlődött és törvényekkel biztosított konstitúciók alapján van ez a monarchikus alkotmányunk lefektetve.

Ez alkotmányunk értelmében a monarchia akaratával teljesen egyenrangú a magyar nemzet szuverén akarat. A királynak törvényhozási és kormányzói jogositványa csak akkor alkotmányos és a monarchiát csak akkor illeti, ha nemzeti akaratot képviselő szuverén nemzeti képviselő a parlament, a királynak ezt a kormányzói hatalmát nemcsak befagyasztja, nemcsak irányítja, hanem ellenőri is.

Ugyebár ebben mindnyájan egyetértünk.

Már most a magyar nemzetnek, amely annyi évek óta kipróbált hőse a királyszeretnek, annak a magyar nemzetnek, amely a legnagyobb veszedelmekből megmentette a királyi trónt, annak a magyar nemzetnek, amely excellál ebben a többi nemzetek fölött, annak a magyar nemzetnek jogos és törvényes képviselővel ellentétben van a monarchia szuverén akarat. Óriási fájdalom ez, magábanvéve is rettenetes csapás, midőn az anyai szeretetnél is ragyogóbb szeretet ily mélyen, ily végtelenül sújtva van.

Ugyebár eddig egyetértünk!

Hogy a monarchia szuverén akaratát mellé oda állította alkotmányunk a nemzeti akarat szuverenitását; abban is egyetértünk, hogy a nemzeti akarat szuverenitása a parlament által van képviselve. A támogatásért esdeklő kormány a nemzeti akaratot képviselő parlamentet megbénította, munkaképzetelenné tette az elnapolás által.

A magyar nemzet parlamenti életében mindig volt bölcsesség, még akkor is, mikor visszaélések fordultak elő, még akkor is a magyar nemzet parlamentje tiszteletet érdemel. Az a kérdés, hogy a kormány, mely a nemzeti képviselőt, életteleenné tette, a nemzeti képviselőt áthárította a magyar alkotmányos és bölcs konstitúciók alapján a vármegyei törvényhatóságoknak tanácskozó termeire. Ebben is egyetértünk... (dr. Lelbach László közbekiált: Nem! Ungár József: Ugy van! Igaz!)

Akkor kérem frázis, egy nagy hazugság az, hogy a vármegyék az alkotmány védőbástyái, akkor hazugság, hogy mi összegyűltünk, akkor Paprika Jancsi játék az, hogy mi itten a kormánynak bizalmatlanságot akarunk szavazni; ő tiszteli minden tagtársa véleményét, kéri tehát, hogy közbeszóló t. tagtársa is fogadja el az egyetértés kedvéért azt a kijelentését, hogy mikor az illegitim kormány életteleenné tette a parlamentet, akkor a nemzeti akarat képviselője áthárult a vármegyei törvényhatóságokra.

Parciális parlament vagyunk. (Igen is azok vagyunk!) Mert a mi őseink bölcsen lefektették a vármegyei törvényhatóságok jogait, megadták a vármegye passzív rezisztenciális jogát, amelyet az igen t. tagtárs ur is egyszer-másszor a maga szempontjából mérlegelt is, hogy a vármegyének ezt a passzív rezisztenciális jogát hogy alkalmazzuk.

Röviden csak azt akarja mondani, hogy az a kormány, mely nem alkotmányos, nem parlamentáris, hiszen nincs egy talpalattnyi tere a parlamentben, nincs egy csipetnyi tábora a parlamentben olyan, mely ellen a törvényhatóság jogát, passzív rezisztenciát ér-

vényesíteni kell. Ez alatt értik az urak azt, hogy a kormánynak a törvényhatóság területén segédkezet nyújtani nem szabad, mi pedig értjük ezalatt azt, hogy a vármegye rezisztenciális jogát nem passzive, hanem aktive érvényesítsük, hogy amint ő mozdulatlanra tette a nemzet képviselőt, úgy mi jogaink érvényesítésével nem engedjük, hogy a mi törvényhatóságunk területén a kormány létezésére szükséges eszközök beszerezethessenek, hogy pusztuljon a pokolba. A passzív rezisztenciális jognak kétféle magyarázata a különbség közöttünk. Mindennek dacára a hozott határozatot elfogadtuk. Tettük ezt azért, mert kívánjuk és óhajtjuk, hogy ez a törvényhatóság a maga egyetemében egymással kart karba öltve a legszebb egyetértésben, imponáló módon fejezze ki akaratát a bizalmatlansággal, a megvetéssel, mert az ilyen imponáló majestetikus kijelentéssel szemben a kormány a maga alárendeltségét át fogja érezni. Ezek voltak az okai, hogy hozzájárultunk a határozati javaslathoz és kívánjuk, hogy az állandó választmány határozatát egyhangulag fogadjuk el.

S c h m a u s z Endre: Teljesen méltányolja azt, hogy az igen t. előtte szóló ur saját álláspontját a határozattal szemben kifejtette és a maga érveivel megerősítve, egyúttal módot nyújtott arra, hogy ne csak azok az urak, kik már az ő szavára is hajlandók lettek volna elfogadni, hanem tényleg ez a vármegye, mint egységes egész működhessek akkor, mikor ilyen nehéz idők járnak felettünk.

Nem akarja nyomról-nyomra követni előadását, nem azért, hogy valakinek az ellenvéleményét provokálja. Mindnyájunknak belső meggyőződésből kell hozzájárulni a határozathoz, amely erőt adjon annak, amit itt kimondunk.

Erre van szükségünk. Mert hiszen, hogy ha mi autonom jogainkat, miket a törvény a törvényhatóságoknak biztosít, tényleg gyakorolni akarjuk a jövőben, akkor mindenképp szükségünk van arra, hogy mi itt e teremben minden félreértés nélkül, hazafias érzésünk egységét átérvezve, a meddig csak lehetséges lesz, együttesen tanácskozzunk. Nem tudja milyen puska porra lesz nekünk még szükségünk. Adja a jó Isten, hogy ne szoruljunk semilyenre, hogy mentül előbb lássuk úgy a felség és nemzet között a teljes egyetértést. A törvényhatóságnak kell oly bölcsnek lennie, hogy az egységét mindenképpen fentartsa. Áldozatok árán is, hogy a vármegyének reputációja és főképpen cselekvési képessége megmaradjon.

Nagy súly fekszik azon is, hogy a közigazgatás szekere fel ne forduljon; hogy az is, aki reászorul a közigazgatás kenyerére, mindig kiszolgálva legyen. Ez is a megnyugvásnak egyik feltétele. Azt is kívánjuk, hogy ne bolygassuk azt, ami a tisztikarnak egységes működését lehetővé teszi. Ez tette a mi elhatározásunkat egységessé és helyesen mondtotta az én mélyen t. barátom, hogy ez a határozat, nagy önmegtadással, de nagy bölcseséggel is lett meghozva. Nem kell érette szőgyelnünk magunkat utódaink előtt. Köszönjük a nyilatkozatot. Örömmel látja, hogy meg lesz bennünk az erő, hogy ezen vármegye egységes akaratát a jövőben is hiven megőrizzük és kifejezésre juttassuk. (Hosszantartó, zajos éljenzés.)

Alispáni jelentés a közügyek állapotáról. — A minden ízében körültekintő pon-

tossággal összeállított és a vármegye közgazgatásának minden ágára kiterjedő jelentést s törvényhatósági bizottság egyhangulag tudomásul vette.

Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán kérvénye nyugdíjaztatása és szabadsága tárgyában.

Mikosevits Kanut: Egy nagyevű esztétikusunk azon okos mondásával vezeti be felszólalását: „Némán tedd meg a jót, ha beszélsz, rosszá lesz a jó is; bizvást hallgathatsz, ha szól helyetted a tett.“ Egy multnak határkövéhez érve, lelke elé idézi a multat, amiből a vármegye tisztikara példát merítve iparkodik elérni a célt.

Megilletődéssel tekint vissza a multra, amelyen az anyagiasságon messze felülemelkedve, mindig odatörekedett, hogy az ideálist valósítsa meg, dacára azon körülménynek, hogy e multnak java része abba a korba esik, amely úgy gondolkodott, hogy az ember azzal foglalkozzék, ami haszonnal jár.

Vármegye szolgálatába lépése azon időpontra esik, mely alkotmányunk helyreállításának fuvalmával érintette meg a honfiai szívet, midőn már-már eltűnt a zsibbasztó álom és a feltámadásnak adott helyet. Ifju lélekkel lépett a vármegye szolgálatába, mely uttörő munkásként fogja őt tisztelni. A szülőházból hozott általános műveltség gyarapítására irányuló folytonos törekvés olyan tulajdonok, melyek elválhatatlanul kísérik őt a közigazgatás bonyolult utvesztőjének vándorútján. Kiváló tudása és hangsúlyozott erényei őt a vármegye ujrateremtőjévé praedesztinálják. Igazságszeretete csakhamar közmondássá vált.

Gyakorlati belátással párosult böles ítélő képességét a méltányosság szelleme hatotta át. Hőtiszta jelleme mindig tündöklő fátylaként világított nekünk. Némán tette a jót, nem volt barátja a sok beszédnek. A munka, a cselekvés volt eleme. A közönség érdekeinek szolgálatában nem volt előtte különbség szegény és gazdag között: a felvetett kérdés igazsága, jogossága, méltányossága vezette őt ténykedéseiben. Törvénytisztelet és alkotmányos érzület hatotta át egész lényét. Ezek azok a vonások, amelyek tisztársai előtt maradandólag nagyrabecsültté teszik. Dolgozott, de megkivánta másoktól is a munkát.

Szigoru, de igazságos volt, anélkül, hogy bármelyikünk is érezte volna sujtó kezét. Ostorozta a fél munkát, kárhoztatta a felületességet, de minden körülmények között úgy, hogy a szívmelegsége jutott érvényre, akkor is, amikor reá szolgáltunk volna arra, hogy erősebb hangokat érintsen. A tisztikar teljesen átérzi, hogy mit veszített távozása által. Teljes tudatában van nagy erényeinek, nyomot vertek lelkében. A tisztikar nevében azt kívánja, hogy kísérje őt a Mindenható kegyelme, hogy a hosszas fárasztó munka után élvezhesse a pihenést.

Eigl József: Az a váratlan és megdöbbentő tény, hogy a vármegye szeretett alispánja tevékeny, lankadatlan munkájában kifáradva, a megyei kormányzattól megválva, nyugalomba vonul. Fájdalommal tölti el a törvényhatósági bizottságot és a megye közönségét s el nem mulaszthatja, hogy elévülhetetlen nagy érdemeit elismerve, hálás érzelmeinek és belső ragaszkodásának határtalan tiszteletének és szeretetének kifejezést ne adjon. A vármegye közönsége nevében megható szavakban bucsuzik és üdvös munkásságát méltatva, indítványozza:

hogy a törvényhatósági bizottság teljes háláját, ne csak szóval, hanem külsőleg is fejezze ki az által, hogy arcképét megfesteti; indítványozza továbbá, hogy érdemeit a törvényhatóság jegyzőkönyvileg örökítse meg és egy emléklapot adjon át neki. (Lelkes, hosszantartó éljenzés.)

Végül a vármegye szövetkezett ellenzéke nevében Mihálovits Endre bucsuztatta el és annak a reményének adott kifejezést, hogy a szövetkezett ellenzék küzdő táborában továbbra is vezérül tisztelhetik. (Éljen! Éljen!)

A közgyűlés további lefolyásáról — lapunk térszűke miatt — jövő számunkban hozunk bővebb tudósítást.

Városi közgyűlés.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 25-én tartotta meg Hauke Imre polgármester elnöklete alatt a város-háza nagytermében rendes közgyűlést.

A bizottsági tagok roppant nagy számban jelentek meg a gyűlésen. Érthető ez az érdeklődés, mivel a tárgysorozat pontjai között az egész országot izgalomban tartó miniszteri rendeletek, a különböző vármegyék és városok kitérőre buzdító átiratai voltak felvéve.

A közgyűlésről kiküldött tudósítónk a következőkben számol be.

Fél 10 órakor jelent meg Hauke Imre polgármester a tisztviselői kar élén, mivel Latinovits Pál főispán az elnöklésben akadályozva volt, elfoglalta az elnöki széket és a közgyűlést megnyitván, a szólni kívánók feljegyzésével Radisits Lázár aljegyzőt, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt és az ügyészi teendők ellátásával dr. Thurszky Zsigmond ügyészt bízta meg.

Polgármesteri jelentés. — A közigazgatás minden ágára kiterjedő és körültekintő figyelemmel összeállított jelentést tudomásul vették. Majd dr. Mayer Nándor bizottsági tag emelkedett szólásra és panaszolja, hogy Metz József helybeli kereskedő hátralékos adója ügyében a pénzügyigazgatóság törvénytelenül járt el, midőn Metz az exlex dacára felszólította, hogy hátralékos adóját fizesse be, mert ellenesetben tőle a szesz italok kimerési jogát elvonja. Végzése törvénytelen. Kéri a tanácsot, hogy irjon át a pénzügyigazgatóságához, hogy a jövőben az adózó polgároknak ily törvénytelen módon való zaklatásától tartózkodják. Majd Kulich Márton városi végrehajtó ügyében interpellálja a polgármestert fegyelmi ügyének mielőbbi véglegzése iránt.

Hauke polgármester válaszában kijelentette, hogy a pénzügyigazgatásnak a hátralékosokat nem fogja kimutatni. A Kulich-ügyet szorgalmazni fogja és annak idején a bizottságnak jelentést fog tenni. Indítványára a póttárgysorozat 5. pontját vették tárgyalás alá.

A magyar országgyűlés képviselőházának a magyar alkotmány védelme tárgyában folyó évi június hó 21-én hozott határozata. — Tudomásul vétetett.

Báró Fejérváry Géza m. kir. miniszterelnök leirata, melyben úgy a maga, mint miniszter-társainak kinevezését közli. — A kinevezés tudomásul vétele mellett a jelenlegi kormány a legnagyobb foku bizalmatlanság szavaztatott.

Kristóffy József m. kir. belügyminiszter értesítése újbóli kinevezetéséről. — Tudomásul vétetett.

A m. kir. miniszterelnöknek az ország törvényhatóságaihoz intézett körlevele. — Tudomásul vétetett.

A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete a csendőrségi szolgálati utasítás módosítása tárgyában. — Irattárba tétetni határozatott.

Brankovits György karlócai gör. kel. szerb érsek-patriárka köszönő távirata a város diszpolgárává történt megválasztása alkalmából hozzá intézett távirati üdvözlétért. — Tudomásul vétetett.

Dr. Városy Gyula kalocsa-bácsi érsek köszönő távirata kineveztetése alkalmából hozzá intézett távirati üdvözlétért. — Tudomásul vétetett és jegyzőkönyvbe megörökíteni határozatott.

Mayer Béla szatmári megyés püspök köszönő távirata kineveztetése alkalmából hozzá intézett távirati üdvözlétért. — Tudomásul vétetett és jegyzőkönyvbe megörökíteni határozatott.

A városi közigazgatási bizottság félévi jelentése. — Tudomásul vétetett.

Főispáni átirat Veszeloyszky István tb. aljegyzőnek az üresedésben levő városi II-od aljegyzői állásra történt helyettesítése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

A Falcione Gyula-féle alapítványnál üresedésben levő három ösztöndíjas helynek betöltése. — Jakobb Gyula, Vécsey Oszkár és Scheib Károlynak adományoztatott.

A Gyalokay Rozália-féle alapítványnál üresedésben levő egy ösztöndíjas helynek betöltése. — Bárczi Gézának adományoztatott.

A Pappházy-féle kiházásító alapítványnál üresedésben levő 10 ösztöndíjas helynek betöltése. — Sztokov Szimáné szül. Sztokovs Katica, Mirkovits szül. Vukicsevits Danica, Szimendits szül. Lugumerszky Zsófia, Zsizits szül. Jerkovits Persza, Galetin szül. Terezits Milica, Karalits szül. Masirevits Katica, Peits szül. Repits Szlávka, Obuskovits szül. Vaszilyevits Emilia, Jósits szül. Kovacsits Zsófia és Czveits szül. Lajos Katicának adományoztatott.

A zombori ág. ev. református egyház-köztség kérvénye templomtelek részleges megváltása címén segély iránt. — Elutasított.

A felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának előterjesztése az 1905—1906-ik évi költségvetés megállapítása tárgyában. — Az iskolaszolga fizetésének felemelésére vonatkozó rész figyelmen kívül hagyása mellett elfogadtatott.

A városi házipénztár és kövezési alap 1906. évi költségelőirányzata. — Elfogadtatott.

A városi nyugdíjalap 1906. évi költségelőirányzata. — Elfogadtatott.

Angyal János és társai kérelme maradványföld örökáron leendő eladása iránt. (I. szavazás.) — Szavazás eredménytelensége miatt a legközelebbi rendes közgyűlés tárgysorozatába felvetetni rendeltetett.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségének átirata, mellyel az országgyűlés által meg nem szavazott adók beszolgáltatásának s a meg nem ajánlott ujoncok előállításának megtagadása tárgyában hozott közgyűlési határozatának a m. kir. belügyminiszterium részéről történt megsemmisítését s az ez iránt hozott közgyűlési határozatot közli. — Tudomásul vétetett.

Abauj-Torna vármegye közönségének átirata Bihar Ferenc honvédelmi miniszter-

nek vád alá helyezése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Ugyanannak átirata, mellyel az alkotmány védelmében hozott határozatot megsemmisítő belügyminiszteri leirat tárgyában hozott határozatot közli. — Tudomásul vétetett.

Somogy vármegye közönségének átirata a nemzeti ellenállás érdekében a törvényhatóságok közötti állandó érintkezés fenntartása s az e tekintetben hozandó határozatok közlése tárgyában. — Közöltetni fog.

Kassa város közönségének átirata a közös hadsereg, úgy a honvédség tisztikarához, a legénységhez tartozó tényleges szolgálatban lévő egyének oldalfegyver viselésének korlátozása végett a képviselőházhoz intézett feliratnak pártolása iránt. — Hasonló szellemű felirat intéztetik.

Liptó vármegye közönségének átirata a tizenhat magyar lovasezrednek magyar vezényszóban és szolgálati nyelvben való részesítése, nemkülönben nemzeti jelvénynyel való ellátása érdekében az ország összes törvényhatóságai részéről öfelségéhez felirat intézése tárgyában. — Hasonló szellemű felirat intéztetik.

Zemplén és Somogy vármegye közönségének átirata az országgyűlési szövetséget pártok vezéreinek folyó évi szeptember hó 23-án öfelsége által Bécsben történt fogadtatása tárgyában. — Somogy vármegye határozatát dr. Balogh Ernő hozzászólása után a törvényhatóság magáévá teszi és a szövetségi pártok vezereit üdvözlöli.

Özv. Tomcsányi Józsefné szül. Gombárovits Genovéva kérvénye a Koczik-féle hagyatéki perből kifolyólag felmerült 436 kor. 30 fillér perköltség elengedése, illetve törlése iránt. — Elutasított.

A városi tanács előterjesztése az „Elefánt” szálloda villamoslámpáinak beszerzése tárgyában. — Elfogadtatott.

A városi tanács jelentése a városházában levő holthelyiségek villanyvezetékekkel leendő ellátása tárgyában. — A vezetékek a város költségén bevezettetnek, a lámpatestek a kereskedők által szerzendők be.

A városi tanács jelentése a három úrtézi kut furására beérkezett ajánlatok tárgyában. — Czeisel ajánlata fogadtatott el.

A városi tanács jelentése a város területén keresztül vonuló megyei törvényhatósági utakhoz való hozzájárulási összeg megállapítása tárgyában. — 35%-al hozzájárul, a zombor—csonoplyai ut pedig próbaképen házilag fog kezelteni.

Trencsény Károly kereskedelmi iskolai tanárnak kérvénye szabadság iránt. — Megadatott.

Konyovits Péter könyvelő kérvénye 3 havi szabadságidő engedélyezése iránt. — Megadatott.

Lugumerszky Mladen adótszít kérvénye szabadság és fizetési előleg iránt. — Megadatott és 100 kor. segélyben részesítettik.

Szabó Mózes Ervin zombori gyógyszerésznek kérvénye oklevelének meghirdetése iránt. — Meghirdettetett.

A honvédelmi m. kir. miniszter intévényé az 1903. és 1904. sorozási évfolyamba tartozó közös hadseregbeli magyar honosságu póttartalékosoknak 1905. évi december hó 27-re kivételes tényleges szolgálatra való bebhívása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek intévényé a zombor—apatini villamos utra megadott vasuti előmunkálati engedélynek meghosszabbítása iránt. — A kiküldött bizottság kiegészítettik: dr. Mayer Nándor,

dr. Krónits István és Henneberg Sándor bizottsági tagokkal.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszternek intévényé zombor—óbecsei h. é. vasut pótbejárásán való képviseltetése iránt. — Város polgármestere, mérnöki hivatal, Falcione Gusztáv és dr. Bikár Nenád bizottsági tagok küldettek ki.

A városi tanács jelentése a zombor—óbecsei h. é. vasut kisajátítási tárgyaláson történt részvétel iránt. — A városi tanács jelentésének a bizottság kiküldésére vonatkozó része tudomásul vétetik; a sérelemre vonatkozó része pedig napirendről levétetik.

Fejér Gyula és társainak az alsófoku ipariskolai felügyelő bizottsági tagságról való lemondásuk iránt. — Mielőtt ezen ügyben érdemleges határozat hozatnék, felterjesztés intéztetik a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a sérelmes ügyben szigorú vizsgálatot tartson.

Karácsonyi bazár Zomborban.

E címen az Augustza főherceggasszony magas védnöksége alatt álló József kir. herceg Szanatórium Egyesület zombori százas leánybizottsága f. évi december hó 8., 9. és 10-én a vármegye székházának nagytermében és a mellékhelyiségekben kiállítást rendez a hazai szövö-, agyag- és játékipar termékeiből.

Kedves és vonzó, szép és nemes gondolat: házi és népipari kiállítást rendezni szegénysorsu tudóbetegjeink javára, hogy itt helyben legyen gyógyító házuk nekik is.

Egész kis tündérvilág varázsolódik a kiállítás színhelyére, a vármegye-háza dísztermébe: a jótékonyabb legbájosabb nemtői, vagy mint Jókai mondta „az emberiség szebb és jobb fele”, a magyar hölgyek fognak sürögni-forogni az előrusító asztalok körül.

Az előrusítást, melyet a helybeli előkelő társaság urasszonyainak vezetése alatt a százas bizottság tagjai fognak végezni, a lehető legszolidabb alapon, kirottt árak mellett fog történni, tehát az ellenállhatatlan „zsarolás” teljesen kizárva. Felülfizetések legfeljebb a pénztárnál fogadtatnak el. Azonkívül lesz állandó pénztár, hol váltani lehet. A vásárló közönségnek tehát nem kell félnie, hogy a jótékony tündérei elfelednek visszaadni a nagy bankókból.

Vásárolni lehet a megnevezett napok délelőttjén 11—1 óráig és délután 4—7-ig. Délutánoként cigány fog játszani a karzaton, a kiállítás utolsó napján a rendezőség tea-uzsonnát tervez. Az esti világitást a Schuckert-cég szolgáltatja, ki ezen humánus célhoz a villanyos fény ingyen bevezetésével járul.

A jótékony bazár tehát egyúttal kedves gócpontja lesz társadalmi életünknek három napra. Lehetetlen, hogy siker ne koronázza hölgyeink nemes vállalkozását. Hisz mindenki, a mellett hogy a leghumánusabb célra áldoz, kellemesen el is szórakozik egyúttal.

A beléptűdíj a legmérsékeltebb: 30 fillér. A kiállítás tartamára szóló jegy ára 1 korona. A kiállítás mellékhelyiségekben felállítandó szerencsekerék 20 fillérért ad egy számot. Jegyek előre válthatók Falcione Gusztáv dohánynagyfőzsdéjében.

A rendező bizottságnak sikerült Latino-vits Pál főispán urat, minden nemes célnak lelkes pártfogóját megnyerni védnöknek. Az ő ünnepélyes beszédje nyitja meg a kiállítást december hó 8-án d. e. 11 órakor.

Nem mulaszthatjuk el a vásárló közönség különös figyelmét felhívni ezen szép honi

iparunk fellendülését, úgy a felállítandó szanatóriumok ügyét szolgáló nemes akcióra. Meghívókat a rendezőség nem bocsát ki, hanem ujságokban és falragaszokon kéri a nagyközönség kegyes pártfogását.

Sajnálatos körülménynek tartjuk, hogy a város kereskedő köreiben visszatetszést szült, sőt határozott mozgalmat provokált e kiállítás rendezése. Elitéljük ezen mozgalmat egyrészt azért is, mert az érdekek tulhajtását látjuk benne, de indokolatlannak is tartjuk annál fogva, mert az a csekély 1000—1500 koronát kitevő forgalom, melyre a rendezőség számított, nem fogja a kereskedők zsebet megkárosítani annál kevésbé, mert az előrusítandó tárgyak egytől-egyig különlegességek, melyek zombori kereskedők áruival nem versenyeznek. Az ő árucikkeik azért meg fogják találni rendes vevőiket, mint eddig — erről teljesen nyugodtak lehetnek. Hiba akkor lett volna, ha a kiállított cikkeket kizárólag idegenből szerezték volna s nem helyben. Mi azonban úgy tudjuk, hogy javarésze ajándék a jótékony célra.

Az ország 10 városában rendeznek hasonló kiállítást, s sehol egy hang sem emelkedett ellene, — nem akarjuk tehát hinni, hogy a lelkes humanizmusáról ismert zombori kereskedő osztály állná útját e nemes mozgalomnak.

A karácsonyi bazáron közreműködő urasszonyok és urleányok névsora a következő:

Urasszonyok: Bruck Árminné, Baky Elekné, Csernyus Pálné, Fernbach Károlyné, Gyurisits Györgyné, Halász Gyuláné, ifj. Latinovits Pálné, Löffler Emilné, Molnár Károlyné, Scultéty Ferencné, Sztankovits Györgyné, Rittinger Antalné, Roheim Zsigmondné, Buják Józsefné, Csávósy Lajosné, Georgievits Kosztáné, Huber Józsefné, Karakásevits Milivojné, Sztrilich Béláné, Sági Samuné, Tirszka Adolfné, Tárcazy Pistáné, Balogh Ernőné, Blumenthal Károlyné, Bittermann Sándorné, Danninger Ádámné, Frank Mihályné, Gaál Istvánné, Kohut Kálmánné, Trischler Gyuláné, Szabó Lászlóné, Vámoscher Gyuláné, Czvetkovics Péterné, Németh Arturné, Temesváry Józsefné, Sréter Károlyné.

Urleányok: Karácson Margit, Michélsz Margit, Tunner Valéri, Kozma Irén, Predragovits Stanci, Kirchner Madlén, Karl Ilonka, Jeszenszky Flóra, Falcione Helén, Csihás Erzs, Csihás Ilonka, Popovits Milla, Zsivánovits Vera, Popovits Olga, Popovits Katica, Donoszlovits Erike, Ehrenberger Edit, Raab Jolán, Pekánovits Katica, Pekánovits Mariska, Sztojsits Piroška, Hoffmann Erzsike, Gehring Lenke, Falcione Blanka, Falcione Janka, Falcione Ilona, Hajnal Ida, Jovánovits N., Messing Gizella, Halász Magda, Weisz Edi, Jovánovits Matild, Jovánovits Leona.

H i r e k.

Gozdu Eleket a zombori kir. törvényszék elnökét öfelsége a király a temesvári kir. főügyészhez kir. főügyész névezte ki. Az idő rövidege miatt nem méltathatjuk azokat az érdemeket, amelyek alapján ennek a királyi kinevezésnek nyomán Gozdu Elek minden tisztelőjében és minden ismerőjében az őszinte **érzések** egész árját keltik fel. Nem is akarunk az ő illusztris személyét ért magas, de jól megérdemelt kitüntetés felett konvenciósan, röviden átsiklani. Legközelebb részletesen kitérünk azokra a kiváló kvalitásokra, amelyek nemcsak a hivatalos bürokrata felfogás előtt, hanem a közönség előtt is érdemessé teszik őt ilyen és még magasabb polcra is.

Tiszteletbeli kinevezések. Latinovits Pál főispán Sztrilich Béla vármegyei aljegyzőt tb. főjegyzővé, Németh Béla apatini szolgabíró tb. főszolgabíróvá, Pavlovits Fedor tiszteletbeli szolgabíró és Petrovits Milvoj napidíjas ülnököt tb. árvaszéki ülnökké, dr. Lestár Albert topolyai köz- és váltó-ügyvédet tb. ügyészé, dr. Benedek István tiszteletbeli járásorvost tb. főorvossá, dr. Seher János feketehégyi községi orvost tb. járásorvossá, Milits János végzett joghallgató újdéki lakost tb. szolgabíróvá nevezte ki és ez utóbbit szolgálattételre az újdéki szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Berényi Antal gyulai törvényszéki joggyakornokot a helybeli törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Választás. Az üresedésben volt vármegyei árvaszéki ülnöki állásra a vármegyei törvényhatósági bizottsága egyhangulag Blumenthal Károly aljegyzőt választotta meg, az ekként megüresedett aljegyzői állásra Sztrilich Bélát léptette elő. Az alügyészi állásra dr. Poór Béla és az üresedésben volt vármegyei aljegyzői állásra Zsigmond János tb. aljegyző lett megválasztva.

Esküvő. Schindler Henrik az itteni es. és kir. 23. gyalogezred volt hadnagya, Schindler Henrik es. és kir. főállatorvos és a bécsújhelyi katonai akadémia tanárának fia, ma (szerdán) délelőtt 11 órakor vezeti oltárhoz Bécsben a szent Flórián templomban Bosnyák Katica kisasszonyt, Bosnyák János bezdáni községi jegyző leányát.

Tisztviselőtelep Zomborban. Folyó hó 26-án vasárnap délelőtt 11 órakor tartották meg a zombori tisztviselők a felső kereskedelmi iskolában második értekezletüket a tisztviselőtelep ügyében. Ezen az értekezleten a szép számban megjelent tisztviselők bebizonyították, hogy az ügy iránt élénken érdeklődnek. A Tusculanum előnyös és kedvező feltételeit tudomásul vették és már számosan be is léptek a Tusculanum tagjainak sorába. Örömmel közölhetjük, hogy a Tusculanum helyi fióktelepe megalakult és a zombori tisztviselőtelep megvalósulása most már bizonyos. Nagyon természetes azonban, hogy minél tömegesebben iratkoznak be tisztviselőink közül a Tusculanumba, az építési feltételek annál kedvezőbbek lesznek.

Uj ügyvéd. Dr. Turányi Zsigmond a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt folyó hó 27-én az ügyvédi vizsgát szép sikerrel tette le.

Installáció. Dr. Ámon Pál plébános beiktatását folyó hó 28-án tartották meg Újdéken.

Jegyzőválasztások. A sajkszlaki jegyzői állást a múlt héten töltötték be Szemző János főszolgabíró elnökletével tartott képviselőtestületi ülésen Ivencz Frigyes helyettes jegyzőt választották meg egyhangulag, nagy lelkesedéssel. — A Kruttschnitt Nándor halálával megüresedett eszterváki jegyzői állást dr. Széchényi Tamás főszolgabíró ideiglenesen Borovszky Ferenc sajkszlentiváni jegyzővel töltötte be.

A farsang. A most folyó adventi böjtű január 6-ig tart. Ezen nap után kezdődik a vig farsang, amely az 1906. évben 52 napig fog tartani, vagyis január 6-ától február 27-éig, hushagyó keddig. A hosszú farsang elé örömmel néznek a leányok, mert ez a kedves szórakozások ideje.

Uj jogi doktor. Dömötör Győző, Dömötör Pál kir. táblabíró fia, szombaton a kolozsvári tudományegyetemen a jogtudományok tudorává avattatott.

Eljegyzés. Marossy Gyula m. kir. honvédhadnagy Gyulán eljegyezte néh. Kammerer Ferenc rácmiliticsi körorvos és neje szül. Török Gabriella leányát, Mariskát.

Mulatság. A zombori jótékony szerb nőegylet védszentjének ünnepe alkalmából folyó évi december hó 4-én (november 21.) a Vadászúrt szálloda nagytermében tombolajátékkal egybekötött táncvigalmat rendez, melyre a közönséget meghívja. Belépőjegy személyenként 2 korona, családjegy 5 korona. Egy tombolajegynek az ára 40 fillér. Tombolajáték kezdete este 8 órakor.

Halálozás. A rideg, kegyetlen halál sulyos csapást mért városunk egyik legelőbb családjára. Falcione Árpád és neje apatini Fernbach Irénke urnő kis leánykáját, az alig hat hetes Irénkét ragadta el kérelhetetlenül, fájdalmas sebet ütve a szerető szülők szívében. A kis angyal temetése a város közönségének osztatlan részvétele mellett folyó hó 26-án, vasárnap délután fél 4 órakor ment végbe. — A gyászoló szülők a következő gyászjelentést adták ki: Falcione Árpád és neje apatini Fernbach Irén megtört szível tudatják, hogy szeretett egyetlen kis leánykájuk Irénke folyó évi november hó 25-én, szombaton hat hetes korában ártatlan kis lelkét visszaadta a Mindenhatónak. A drága kis halott földi maradványait folyó évi november hó 26-án, vasárnap délután fél 4 órakor fogjuk a gyászházban a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és a szent Rókus temetőben a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Zombor, 1905. évi november hó 25-én. A béke angyala örökjön porai fölött!

Kérelem. Kérem mindazon köz- és magántisztviselőket, valamint magánosokat, kik a zombori tisztviselőtelepen családi házaikat óhajtanak építtetni, sziveskedjenek a Tusculanum tagjainak sorába belépni, — mert a Tusculanum, mint szövetkezet csupán saját tagjainak építhet illetve hitelez. — Beiratkozni lehet a hivatalos órák alatt hivatalos helyiségben (megyeháza), azonkívül Rókus-utca 4. sz. alatt lévő lakáson. Felkérem továbbá mindazokat, kik beiratkozni szándékoznak, hogy ezt december 3-ig (vasárnap) délelőtt 10 óráig nálam okvetlenül bejelenteni sziveskedjenek, hogy az eredményről a Tusculanumot kellő időben értesíthessem és annak alapján az előmunkálatok mielőbb megtétehesenek. Tisztelettel Cselyuska Márton. — Kivonat a Tusculanum alapszabályaiból: 10. §. Minden tag köteles legalább egy részjegyet venni s azt vagy egyszerre, vagy az igazgatóság által meghatározott részletekben törleszteni. A részjegy 200, azaz kétszáz koronáról szól. Minden egyes részjegy után 10, azaz tíz korona beiratási díj fizetendő. — 11. §. Minden szövetkezeti tagnak felelőssége részjegye erejéig korlátolt és joga van mindazon kedvezményekhez, a melyeket a szövetkezet tagjainak nyújtani képes. Itt megjegyeztetik, hogy a részjegy árát a szövetkezet hozzászámítja a ház árához s azzal együtt törlesztődik észre sem vehető részletekben. A beiratási 10 koronát azonban előre le kell fizetni.

Uj telefonhálózat. Budapest és Belgrád közt az újonnan épült m. kir. távbeszélő vezeték a forgalomnak f. hó 20-án átadott. Ezen vezetéken Zombor és Belgrád közt egy 3 percig tartó közönséges beszélgetés díja 2 korona. A beszélgetésre fizetett szolgálati értesítéssel való meghívás díja pedig 1 korona. Sürgős beszélgetéseknél és szolgálati értesítéseknél az említett díjak háromszorosát kell fizetni.

Kosárkötő- és értékesítő-szövetkezetek. A magyar királyi földmívelésügyi miniszter megbízta Zabik László óverbácsi állami elemi iskola-igazgató, háziipari vándortanítót, hogy a délvidéken segítse elő a kosárkötő- és értékesítő-szövetkezetek alakítását. A szövetkezeteknek célja tagjainak anyagi helyzetét javítani, a kosárfonó háziipart fejleszteni, kosárfűz beszerzését, termelését, feldolgozását, a készített áruk értékesítését előmozdítani és őket takarékoságra és pontosságra szoktatni.

Községi előljáróság választása. Borócon f. évi november hó 25-én tartották meg a képviselőtestületi tagok választását Payerle Nándor szolgabíró elnöklete alatt. Megválasztottak: Krsztits Dobren bíró, Stocker Ferenc albíró, esküdtek: Stampfer Márton, Knöbl Mihály, Antits Bránkó és Mayer Miklós; községi pénztárnok: Scherer József, adópénztárnok: Nedelykov Nenád és közgyám lett Dnacek Mihály.

Választás. Vojnits Benjámín Bajsa községben végrehajtóvá választott meg.

„A bácskaiak.” Nemcsak ide lent a mi vármegyénkben, de mint azt a vidéki és fővárosi lapokból tudjuk, az egész országban élénk érdeklődéssel van a nagy közönség a mi földink, Zsedényi Aladárnak „A bácskaiak” című darabja iránt, melynek bemutatóját az „Uránia” színház igazgatósága véglegesen e hó 29-re állapította meg. Vaunak egyesek, akik Pesten jártukban a szerző figyelme révén végig nézhették a darab próbáját. Ők mondják, hogy „A bácskaiak”-at Zsedényi bravurosan írta meg. Az a 160 színesen vetített kép, amely a szöveget illusztrálja, maga egy-egy festői műremlék. Tizennégy mozgófényképet is pergetnek le előadás közben. Ezek közül a „Husvétii öntözés”, a „Bicskázás”, negyedórát tartó „Bácskai csata”, no meg a darab clouja, „Szemzők éjjeli zenéje” egyenesen szenzáció számba megy.

Hogy jó dolgot produkálhatott a szerző, azt onnan sejtjük, mert ámbár több kész darab feküdt a színház bíráló bizottsága előtt, mégis Zsedényi munkáját már az első felvonás után a többiek elé helyezte és elhatározta, hogy a most műsoron levő „Orosz-japán háború” állandó sikere ellenére, ezzel felváltva színre hozza. Érdekessé teszi a darabot az a körülmény is, hogy „A bácskaiak”-hoz a mi szerzőnk olyan zenét komponált, amelyről eddig is a szakértők a legnagyobb dicsérettel nyilatkoztak.

Előzetes megállapodás szerint a megyéből felrándulók a premier után az országos kaszinó nyilvános éttermeiben közvacsorára gyűlnek. Ezen alkalommal Latinovits Pál főispán ömeltősága köszönetet fog mondani a színház elnökének, Molnár Viktor államtitkárnak azon figyelemért, amelyben a Bácskát részesítette.

Tifusz Szabadkán. Szabadkán a közkórházban 35 tifuszos beteg fekszik és a városban is igen sok a beteg. A tanítóképző négy hét óta zárva van. Varga Mariska, a tanítóképző legjobb növendéke tizenhét éves korában meghalt.

Két gazdasági egyesület fuziója. A Bács megyei Gazdaszövetség és a Bácsbodrog megyei Gazdasági Egyesület legközelebb fuzionálnak. A közös munkaprogram kidolgozását most végzi az egyesületek elnöksége.

Gyilkosság Tündéresen. Tündéres községben a múlt héten Dobrits Dusán hírhedt verekedő, iszákos, dologkerülő minden előző ok nélkül Medákov Vlada ottani tekintélyes polgárt az utcán megtámadta, bántalmazta, majd pedig kést rántva elő, szíven szurta. A szurás oly erővel történt, hogy a szerencsétlen ember jajszó nélkül összerogyott és rögtön szörnyet halt. A részvét az egész járásban általános. A gyilkost a rendőrség elfogta.

Halálozás. Malonyai Béla szolgabíró édesapja és Horváth Dezső szolgabíró apósa kismutniki Malonyay Ignác ny. kir. törvényszéki bíró f. évi november 23-án Szegeden elhunyt. Temetése f. hó 25-én nagy részvét mellett ment végbe.

Halálozás. Lapunk zártakor értesülünk, hogy Györgyovánszky György ny. törvényszéki bíró, ügyvéd, a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület buzgó, fáradhatatlan agilis igazgatója ma reggel meghalt.

Népipari és háziipari kiállítások. A József királyi herceg szanatórium egyesület dícséretes dologban indított akciót. Mivel a magyar háziipari és népipari tárgyakat sokfelé nem ismerik — vonzó keretben, melynek legszebb része a játékonyság nemtői — bemutatja némely városban. Szabadkán, Zomborban, Léván, Győrben, Kassán máris szorgosan készülnek ezekre a kiállításokra. A kiállításnak tizenkét csoportja lesz. Borsodi rózsás edények, erdélyi majolika, alföldi paraszt majolika, székelyföldi mázos és fekete agyagedények, a második csoportban a magyar gyermekjáték, a harmadikban a magyar diszintúruk lesznek bemutatva. Külön csoportban a kosáráruk, a torontáli szőnyegek, tablették, tóthimzések és kalotaszegi varrottások, külön csoportban mutatja be az Izabella háziipari egyesület bluzait, millőit, terítőit, párnáit, más helyen a kötényeket, temesi katrincákat, régi himzéseket, többféle szövéseket. A kiállításoknak inkább az a célja, hogy a népipari munkák gazdag területét bemutassa és fölhívja a jósziveket, hogy a magyar termékek fölkarolásával adjanak munkát. Számít az egyesület, a hazafias kereskedői karra, hogy e tárgyakat forgalomba hozza. És a kiállítással kapcsolatos a népművészet jelszava, ugyanis minden kiállítás a szegénysorsu tudósbetegek gyógyítóházának alapját gyarapítja.

Visszaélés a népszokással. A bunyevác népszokást használta fel Vojnits Z. Antal szabadkai lakos egy kis pénzmag megszerzésére. — A bunyevácoknál ugyanis a fiatalság körében akként kötik a szorosabb ismeretséget, hogy a legény a leánytól hajlandóságának megismerése végett beszélgetés közben zsebkendőt vagy gyűrűt esen el, de észrevehető módon s ha a leánynak nincs ellenvetése, az biztatást jelent a bizalmasabb közeledésre. Így tett Vojnits is Kopunovits Julius hajadonnal, aki csakugyan nem kérte vissza a két arany gyűrűt, mikor az udvarló lehuzta ujjairól. A leány azóta várta a legényt, de hiába, mert az a két gyűrűt becsapta és a pénzt elköltötte. Vojnits Z. Antal vigan dudolta már: „Várhatsz babám, elvárhatsz...“ De nem gondolkozott így a becsapott leány, hanem a várt völegényt sikkasztásért feljelentette a rendőrségnél, ahol most folytatása lesz a furesa népszokásnak.

Öngyilkos vasutas. Vasvári Sándor 25 éves vasúti kiségitő fékezőt, bajai lakost a szolgálatból elbocsátották s folyó hó 22-én fizették ki utolsó járandóságát. Vasvári egész éjjel mulatott s reggel, mikor pénze elfogyott, hazament és otthon anyjától kért pénzt, de anyja kérését megtagadta. Ekkor kiment az udvarra és ott egy félreeső helyen föbe lőtte magát s azonnal meghalt. A szerencsétlen fiatal ember öngyilkosságának tulajdonképeni okát hozzátartozói abban látják, hogy eljegyzése felhontása miatt keseredett el. Az öngyilkos zsebében egy női arcképet, emlékkönyvet, imakönyvet és egy aranygyűrűt találtak, amely emléktárgyak valószínűleg újabb keletű ismeretsége folytán jutottak hozzá.

Könnyű leszámolás. Pataki Jánosné topolyai lakosnak tartozott Kókai Mihály és Nagy Teréz 7 koronával. Midőn Patakiné követelte tartozásuk megfizetését, civódni kezdett a két adós és hitelezőjüket alaposan helybenhagyták, hogy eszméletlenül szállították lakására. A bíróság az eljárást megindította.

Talált tárcák. Listyevits Titusz főkapitány közhírré teszi, hogy folyó hó 16-án egy női kezításka pénztárcával, pénzzel stb., továbbá a belvárosban egy bőrtárca készpénzzel találtatott. Felhívják a jogos tulajdonosok, hogy 1 év 1 nap alatt az átvétel végett jelentkezzenek, mert ellenesethen a talált tárgyak vagy a találonak, vagy az államkincstárnak lesznek kiadva.

A megvesztegethetetlen és önzetlen államférfiak örökös mintaképe, Periklesz, egyike volt azoknak a kevés, boldog halandóknak, akik az ő kiváló egyéniségük némely fogyatékoságukat feleségükben nyerték meg. Periklesz felesége Aszpázia a nagy államférfiúnak hozzá méltó felesége volt. Érdekes történetét és törvénysszék elé állítását az Endrei Zalán-féle Világ Történelme e heti füzeté mondja el. A derék munkából mutatóvényszámot ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Színház.

M Ű S O R:

Szerdán: **Troubadour.** (Másodszer.)
Csütörtökön: **Jerikó falai** c. angol színműnek a premiéreje.
Pénteken: **Boszorkány.** (Másodszer.)
Szombaton: **Furcsa háboru.** Strausz szépzenéjü operetteje.
Vasárnap d. u.: **Hófehérke.**
„este: **Kukoricza Jónás,** a János vitéz paródiája.
Hétfőn: **Flirt nagysám,** a Vigszínház műsorából.

*

„Hogy játszottak? Ne is kérdezzétek! Véték volt ma őket nézni, véték. Így kontárkodni mégis gyalázat; Csaknem megszalasztották a házat. Semmi tűz egyben sem, semmi lélek! Mint fajankók, úgy álltak s beszéltek.“

Petőfinek ez a „Színbirálata“ némileg enyhített formában pompásan ráillenék a csütörtöki előadásra, amikor színészeink vállvetett igyekezettel tönkre silányították s majdnem a felismerhetlenségig következtették eredeti mivoltából Herczegh Ferencnek kedves és még mindig vonzó darabját: a novellából átgyurt **Gyurkovics leányok**-at. Közfelfogás szerint ilyen gyenge, darabos és hányja-veti modorban ledarált előadásban még nem látták nálunk a magyar irodalomnak ezt az érdekes termékét s mi csak sajnálkozni tudunk azon, hogy Polgárnak egyébként jól szervezett és a mi sajátos viszonyaink mellett megfelelő társulatánál kellett ezt a feltűnően nagy visszaesést tapasztalnunk. Pedig éppen az ilyen közismert és nálunk is sokszor adott darabok színrehozatalánál, amikor mindenkinek bő alkalma nyílik bizonyos összebasonlitásokra, kellene a lehető legjobb előadásra törekedni!

Ezt kellő nyomatékkal hangsúlyozván, ezuttal kivételesen, már csupa kiméletből is, nem szólunk azért, hogy az egyes szereplők milyen mértékben járultak hozzá ennek a bácskai légkörből merített életképnek bántó meghamisításához és a szó legszorosabb értelmében való teljes elejtéséhez. Tesszük ezt pedig abban a reményben, hogy a mostanihoz hasonló komisz előadásban többé nem lesz részünk.

Pénteken ismét **János vitéz** került színre, részben új szereposztással, amiben azonban nem volt nagy köszönet, mert, bár elismerjük az új szereplők dícséretes buzgózkodását, sem Kormos Ilonka mint francia királyleány, sem Haraszi Vilma mint Iluska, nem volt képes az előző szereplők kifogástalan alakításának magas színvonalát elérni.

A szombati est egy igazi, nagyszabású premiérének a képét mutatta, melynek főjellege a zsufolt ház és az ünnepi hangulatban lévő közönségnél a feszült várakozásnak a kifejezése. De aki élesebben figyelt, az az izgalmas nyugtalanságon kívül még mást is

észlelhetett az emberek arcán: leolvashatta onnan a kétkedésnek, a kicsinylésnek és bizonyos maliciának a kifejezését is. S ez a tartózkodó álláspont, ez az előre való fitymálás érthető, sőt némileg jogosult is volt. Hogy is ne, a **Troubadour**, tehát valódi opera a zombori színházban! Ugy voltunk ezzel mostanáig, mint azzal a cigánybandával, amely kottából üti agyon a klasszikus zeneműveket.

Amint azonban a függöny felgördült, s a szólisták: Várad Margit (Leonóra), Kozma István (Manrico), Gózon Gyula (Luna gróf) és Lévai Berta (Asucena) egymásután megjelentek a lámpák előtt, hogy szabatos énekművészetükkel és mély tanulmányra valló gondos játékkal gyönyörködtessék az ámuló közönséget, a kétkedésnek gunyos mosolya lassanként eltűnődzett az ajkáról, hogy helyet adjon a legőszintébb elismerés és a legteljesebb megelégedés kifejezésének. Tulzán nélkül állíthatjuk, hogy képzett karmesterünk valóságos csodát mivelt, amikor ennek az operának bámulatos körülményekkel és a legmelegebb elismerésre méltó szakavatottsággal végzett alapos betanításával valóra váltotta azt, amit eddig jóformán kivihetetlennek tartottunk.

Ezzel korántsem akarjuk azt mondani, hogy az előadáson egyáltalán nem akadt volna kivetni való. Így például nélkülöznünk kellett a Luna gróf szerepében az előírt baritont, a cigányasszony partijában pedig a kijelölt altot, de ezt a hiányt a két szereplőnek, Gózonnak és különösen Lévainak szép és mélyen átérzett művészi éneke tökéletesen el tudta velünk feledtetni. Kozma indiszpozíciója kissé kellemetlenül hatott, főleg a 3-ik felvonásbeli nagy áriánál és a Váradival előadott gyönyörű duonál, a karok sem voltak éppen kifogástalanok, de azért sehol zavaró döcögést vagy bántó fennakadásokat nem tapasztaltunk, úgy hogy mindent egybevetve, ezen alkalommal egy fényes színházi sikerről számolhatunk be, amelyhez kedvelt igazgatóknak, a méltó folytatás reményében csak gratulálhatunk.

Vasárnap délután megismételték a **Mulató istenek**-et, este pedig **A vöröshaju** című népszínművet elevenítették fel. A kisszámú közönség lelkesen megtapsolta Lévai gyönyörű magyar nótáit, Barna Jolán szivhez szóló szép játékát és Nagy Imre egészséges humorral fűszerezett érdekes alakítását.

n. —i.

Közgazdaság.

Széna, szalma, takarmány.

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában csekély behozatal és élénk kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 2.50—3.20, muhar 3.40, alomszalma 1.75, zsupszalma 1.95, szecska 2.20 kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.80—3.10, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaműek: zab 7.40—7.60, tengeri 7.20—8.25, rozs 6.90, árpa 7.30 kor. 50 kilónként.

Szerkesztői üzenetek.

K. M. Sajkáslak. A tudósítást térszűke miatt egészen röviden kellett közölnünk. Kérjük továbbra értesítéseit.

Ny. Gy. Boróc. Szíves értesítését vettük. Köszönet. Levelének második bekezdésére vonatkozólag értesítjük, hogy vállalkozását örömmel fogadjuk és 1906. január hótól kezdődőleg levelezőnk sorába fogjuk iktatni. A feltételekre vonatkozólag levelben többet.

HIRDETÉSEK.

3378. szám.

1905.

Hirdetmény.

Községünk képviselőtestülete az összes kockakövel kövezett utcáinak **aszfalt-makadással** való kiépítését határozta el.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, akik ezen munkálatra ajánlatot beadni akarnak, hogy a helyszínen szerzett tapasztalatok és az előjáróság felvilágosítása után elkészítendő terv- és költségvetéssel ellátott ajánlataikat **1906. évi március hó 1-ig** az előjáróságnál beadni annál is inkább igyekezzenek, mert a tárgyalás a fenti határidőn túl beadott ajánlattevővel nem fog beindítani.

Obecsén, 1905. november hó 16-án.

Mihály Sándor, Reisl Sándor,
főjegyző. bíró.

(Utánnomlás nem díjazatik.) 2-1

4330/1905.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye bajai járásához tartozó Hercegszántó, Dávod és Béreg községekből álló Hercegszántó székhellyel körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazása évi 1600 korona. 60 fillér nappali és 1 korona éjjeli látogatási díj. A megválasztandó körorvosnak esetleg kézigyógytár elnyerésére is van kilátás.

Felhivom ennélfogva pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi december hó 30-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert később érkezendő kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1905. november 18.

2-2

Vojnits,
főszolgabíró.

5025. szám.

kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Oszivác községben üresedésben levő községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazását az érvényben levő 1857/1887. sz. a. alkotott s Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága által 1122/közgy. 1888. szám alatt jóváhagyott községi szabályrendelet 2. §-ának g) pontja értelmében a végrehajtás utján befolyó és az 1883. XLIV. t. cikkben megállapított végrehajtási díjak képezik.

Felhivom a pályázni szándékozókat, hogy a képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi december hó 15-ig** nyújtsák be.

Zombor, 1905. november 21-én.

Tarczay,
főszolgabíró.

Boreladás.

Faj szerint tisztán szüretelt **bor** (söprün), u. m.: 376 L. Chasselas, — 352, — 297 L. Kövi Dinka, 289 L. Mézesfehér és Szlankamenka keverten, 323, — 53¹/₁₀ L. Olasz rizling, 161 L. Muskotály, 355 L. esemege keverten és 137, — 130 L. Schiller eladó a hordók teljes ürtartalma szerint.

Bővebbet **Incze Gusztáv** Bajai-uti lakásán. 3-1

Irnok kerestetik.

Póttartalékos irnokom királyi parancs folytán jövő hónapban bevonul katonai tényleges szolgálatra bizonytalan időre. Keresek havi 70 korona fizetés mellett egy a jegyzői teendőkhöz jártas irnokot, aki a szerb nyelvet szóval és írásban bírja. Állását 1906. évi január hó 1-én elfoglalhatja. Kérvények **folyó évi december hó 25-ig** alulírott jegyzőhöz nyújthatók be.

Titel, 1905. november hó 25-én.

Vracsarics Gerő,
községi jegyző. 2-1

Vámosi M. fiai

zombori gazdaságában mindennemű gazdasági eszközök eladandók, — ugyszintén **széna és takarmányrépa is.** Értekezhetni **Frankl Miksánál** Zomborban. 2-2

Schvarcz József és Társa

gép- és szerszám-raktár, gépszijgyár, műszaki iroda.

BUDAPEST, Vaczi-körut 26.

Elsőrendű minőségben és legolcsóbban szállit eredeti gipsz- és sulypátmentes **USZÓ** kocsi kenőcsöt, gépolajat, hengerolajat, sűrített gépkenőcsöt, telítő- és fertőtlenítő-szereket, pép fedellemezt, saját gyártmányu színbőr-szijakat, tömitő anyagokat, szab. **LATZKÓ-SCHVARCZ** tűzrostélyt, **HOYT** csapágyfémét, szab. **BROWN** patkóacélakat, szab. arkos patkót kötélbetéttel, kékkövet, ojtószalagot, szénkénegzőt, gazdasági gépeket, **préseket**, **burgonya-osztályozó és tisztító-gépet**, **burgonya-arató-gépet**, **amerikai tengeri-arató-ültető-fosztó- és szár-
apritó-gépeket**, **amerikai lakatokat stb.**

52-1

6610/1905.

Pályázati hirdetmény.

Magyarkanizsa község előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község kezelése alatt lévő Ófensége néhai Rudolf koronaherceg nevét viselő, évi 300 koronás tanulmányi alapítványi hely megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak mindazon keresztény vallásu szegénysorsu tanulók, kik a gimnázium, reál, polgári iskola, tanítóképezde, vagy bármely felsőbb tanintézet rendes tanulói és szülei Magyarkanizsa községben törvényes illetőséggel bírnak s az adózók rovatába bejegyezve vannak, vagy ha már elhaltak, bejegyezve voltak.

Felhivatnak tehát mindazon fiugyermekek szülei, kik ezen alapítványi helyet elnyerni óhajtják, hogy a pályázó keresztlevelével, közs. illetőségi s a család vagyoni állapotát igazoló bizonyítvánnyal, a legutolsó tanévi iskolai és jelen tanévi látogatási bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket **folyó évi december hó 12-ig** Magyarkanizsa község előjáróságánál annál is inkább adják be, mert a később érkezett kérvények nem vétetnek figyelembe.

Magyarkanizsa, 1905. november 21.

Laczkovits Károly, Popovits György,
közs. jegyző. 2-1 közs. bíró.

2990. szám.

1905.

Pályázat mérnöki munkára.

Mélykut község utcáinak és tereinek az építési szabályrendelet 1. §-a értelmében leendő szabályozása és a szükséges munkálatok elkészítésére ezennel pályázatot hirdetünk és felkérjük az erre vállalkozni szándékozó mérnök urakat, hogy ajánlataikat a község előjáróságánál **folyó évi december hó 30-ig** nyújtsák be.

Mélykuton, 1905. november 25-én.

Alföldy Géza, Balog László,
jegyző. 2-1 bíró.